

SYNPUNKTER PÅ REVIDERING AV ÖVERSIKTSPLAN 2030

Urbaniseringen – att flytta från landsbygden till staden – har varit en självklarhet i Sverige i över 200 år. Folk har dragits till städerna som bin till blommor i jakt på lycka, framgång och välgång. Och folkomflyttningen har gynnat oss väl. Aldrig i historien har vi haft det så bra som vi har det idag.

Men vår strävan efter att skapa ett bättre liv för oss själva och kommande generationer har kommit med en bitter eftersmak. Vårt nuvarande levnadssätt har visat sig vara ohållbart. Vi lever över jordens resurser, förstör naturen och utplånar viktiga ekosystem i en rasande takt.

Därför pågår nu för fullt byggandet av en ny typ av städer – hållbara, inkluderande och säkra städer. Huvudprincipen i Eskilstuna är, precis som på många andra platser, att begränsa stadens utbredning genom att förtäta den inifrån och ut. På så vis minskar behovet av transporter och vi hushållar med både samhällsekonomi och naturresurserna. Samtidigt kopplas områden ihop, vilket minskar de fysiska, sociala och mentala barriärerna. Det är en bra och viktig strategi i skapandet av framtidens Eskilstuna.

Men i byggandet av hållbara samhällen måste även invånarna ses som byggstenar. Den urbana normen är så inpräntad att vi fortfarande ser det som en självklarhet att vilja in till stan. Men är det verkligen fortfarande så?

Vi är övertygade om att många Eskilstunabor vill bo i stan. Men vi är också övertygade om att många drömmer om att leva ett lugnare, mer småskaligt och naturnära liv på landet. Och vi tror att den gruppen kommer att växa när det goda livet börjar mätas i nya termer.

Men då måste det finnas möjligheter att leva, bo och verka även bortom gatulyktornas sken. Då måste det finnas möjligheter att själv vara med och påverka och bestämma över sitt eget liv och sin egen framtid. Vi vill ge människor den möjligheten.

Vi kallar det landsbygdsläkning.

BOSTÄDER

Begränsa byggandet i tätorten

Eskilstunas befolkning beräknas uppgå till 130 000 invånare år 2030. Det är en mycket stor befolkningsökning och en stor utmaning för kommunen, inte minst vad gäller bostäder. Att fortsätta ge plats för fler bostäder utan att tätorten glesas ut och splittras är en viktig strategi i byggandet av ett hållbart Eskilstuna. Men förtätningen har en smärtgräns som kommer allt närmare. Ett läge då vi inte längre skapar hållbara, trygga miljöer där folk trivs och vill leva utan tvingas tumma på dagsljus, buller och kulturvärden och förlorar fria ytor för lek, rekreation, möten och lärande. Då vi bygger för att bo och inte för att leva. Utredningar* visar att det redan idag finns ett glapp mellan vad människor värderar och önskar och vad som faktiskt byggs, så det är angeläget att bromsa innan vi kliver över smärtgränsen. En stad är mer än sina hus.

- Vi vill att förtätningen av tätorten Eskilstuna begränsas innan livsmiljön och livskvaliteten blir dålig, attraktiviteten försämras och invånarna börjar söka sig bort.

Öka byggandet utanför tätorten

Vi anser att huvuddelen av bostäderna som behövs för den planerade befolkningsökningen måste byggas utanför tätorten Eskilstuna. Vi ser positivt på fortsatt byggnation i serviceorterna Kjula, Ärla, Alberga, Hållsta, Hällberga och Näshulta samt i utvecklingsnoderna Kvicksund, Sundbyholm och Torshälla. Nya bostäder bör även byggas i anslutning till Logistikparken, stadens förmodligen snabbast växande arbetsplats. I orternas centrala delar kan bebyggelsen vara både något tätare och något högre än i andra delar av orten. Här kan även småhustomterna tillåtas vara större än i tätorten, för att utgöra ett attraktiva boendialternativ.

Däremot är det en felsyn att områdena utanför de så kallade stråken ska ses som platser där bebyggelse ska försvåras och förhindras. Vi måste börja se byggnation som något positivt i hela kommunen och låta fler bo där man önskar. Byggnation får inte begränsas av att kollektivtrafikens linjestreckningar inte går att ändra på. Byggnation får inte heller begränsas av oflexibla och otidsenliga lagar och regler. Skyddsvärda områden ska bevaras, men det är angeläget att komma bort från vissa tillämpningar av strandskyddslagen samt att mer hänsyn visas till markägarens kunskaper om sin egen mark. Principen i områden utanför tätorten som saknar detaljplan borde vara att det som inte uttryckligen är förbjudet ska vara tillåtet.

- Vi vill att stråkbegränsningen när det gäller bostadsbyggande skrotas samt att strandskyddet revideras på kommunnivå, så att fler tillåts bo där man önskar.

Underlätta för olika typer av boende

Stor utvecklingspotential finns för olika typer av boenden även utanför tätorten. Förutom traditionell villa-bebyggelse bör det även finnas hyres- och bostadsrätter och ägarlägenheter. Boendena bör även anpassas efter livets olika skeden, från ungdomslägenheter till trygghetsboenden. Dessa kan med fördel blandas, för att motverka uppdelning av olika samhällsgrupper. Däremot kan boenden för människor i behov av socialpsykiatri med fördel samlas, för att motverka utanförskap och erbjuda en trygg och säker miljö för en av samhällets mest utsatta grupper.

- Vi vill att bygglov ersätts med anmälningsplikt utanför detaljplanelagt område.

SERVICE OCH INFRASTRUKTUR

Öka servicen utanför tätorten

Service och infrastruktur måste värnas och utvecklas även utanför tätorten Eskilstuna. Befintlig service i utvecklingsnoderna och på serviceorterna bör stärkas. Övrig landsbygd måste få betydligt bättre tillgång till service, både samhällsnyttig och kommersiell. Dessa får gärna lokaliseras i småorter som är viktiga i sin bygd (lokala kärnor) för att möjliggöra för vidare utveckling av service och infrastruktur. Vi ställer oss positiva till att detaljplaner som är av vikt för utvecklingen av landsbygdstätorterna prioriteras enligt en så kallad fördelningsnyckel, så att satsningar fördelas rättvist mellan tätort och landsbygd. Eftersom förutsättningarna ser olika ut i olika delar av kommunen behöver däremot dessa inte se exakt likadana ut. Satsningar på exempelvis en fotbollsarena i tätorten kan kompletteras med satsningar på fotbollsplaner utanför tätorten.

Vi vill att det införs F-9-skolor på serviceorterna Kjula och Alberga.

Bygg fler cykelvägar

Den enskilt viktigaste åtgärden för att öka cykelresandet är att bygga säkrare infrastruktur för cyklister. Cykelinfrastrukturen måste också vara en naturlig del av planeringen av hela transportsystemet, så att vi underlättar för kombinerade resor med gång/cykel och kollektivtrafik.

Vi vill att det byggs fler säkra cykelvägar utmed våra landsvägar samt att serviceorterna knyts ihop med cykelvägar.

Bygg pendlarparkeringar

För att minska trafikbelastningen i tätorten och för att skapa en trevligare stadsmiljö bör pendlarparkeringar längs med våra landsvägar byggas. Även större infartsparkeringar strategiskt placerade vid stora infarter och med god anslutning till tät kollektivtrafik bör byggas. Laddstolpar för laddning av elbilar ska finnas integrerat i parkeringslösningarna. Dagligvaruhandel får gärna finnas eller placeras i närheten.

Vi vill att det byggs pendlar- och infartsparkeringar på strategiskt valda platser runt om i kommunen.

Gör rum för en österled

E20 och Västerleden bör länkas ihop med en yttre led på den östra sidan, så att det bildas en ring som kommunen kan växa inom och utanför. En österled skulle minska biltrafiken genom stadskärnan, vilket bidrar till att många trafikstörande stopp försvinner. Tät kollektivtrafik på leden, som angränsande orters resenärer enkelt kan ansluta till, skulle minska biltrafiken ytterligare. Kring leden möjliggörs byggnation av bostäder och verksamheter. Vidare krävs ett helhetstänk kring trafikföring för Logistikparken.

Vi vill påskynda byggandet av en österled.

Behovsanpassa kollektivtrafiken

Det får inte bli vita fläckar där kommunen inte utvecklas bara för att det inte finns någon kollektivtrafik till eller inom orten. Kollektivtrafiken är ändrings- och anpassningsbar. Rätt satsningar skulle medföra ett ökat resande och minskad biltrafik i alla delar av kommunen.

■ Vi vill införa anropsstyrd kollektivtrafik, tidtabellagd trafik som enbart körs på beställning, i kommunen.

Fortsätt bygga ut mobil- och fibernäten

Tillgång till snabbt och pålitligt internet är en förutsättning för att hela kommunen ska leva. Det måste vara möjligt att ta del av kommersiella och samhällsnyttiga e-tjänster oavsett var du bor och verkar. Dagens digitala tjänster möjliggör dessutom för många yrkesgrupper att utföra sina jobb från nästan vilken plats som helst. I USA arbetar man aktivt med något som kallas "rural sourcing", vilket bygger på att låta folk bo kvar på landsbygden och utföra de jobb som går därifrån. Företagen slipper betala dyra lokalhyror i städerna och arbetarna slipper flytta eller pendla. En liknande modell är fullt möjlig i Eskilstuna om mobil- och fibernäten är väl utbyggda. Vidare skulle samtliga av kommunens bibliotek kunna erbjuda delade kontor, så kallade coworking spaces, för att göra det enklare att arbeta på distans.

■ Vi vill fortsätta utveckla och bygga ut mobil- och fibernäten, med målet att alla hushåll och arbetsplatser, där efterfrågan finns, ska vara uppkopplade senast 2025.

FÖRETAGANDE

Underlätta möjligheterna att driva företag i hela kommunen

Eskilstuna behöver företag utanför tätorten som står stark i den nationella och globala konkurrensen samtidigt som man skapar jobb lokalt. Kommunen behöver även landsbygdens gröna näringar, där klimatsmart mat och förnybar energi produceras. Men då måste bland annat hanteringen av mark för näringsverksamhet bli snabbare och renhållningen bör även anpassas bättre för näringsliv på landsbygden, med till exempel tätare eller mer flexibel upphämtning av verksamhetsavfall. Utanför tätorten finns en näringslivsgren med stor utvecklingspotential.

■ Vi vill att det blir enklare att driva företag och nyttja de fördelar som det innebär att verka utanför tätorten.

Underlätta för företag att ställa om till ett hållbart näringsliv

För att skapa en hållbar samhällsutveckling spelar näringslivet en avgörande roll, men staten och kommunerna måste bereda vägen. Eskilstuna Energi och Miljö bör arbeta aktivt med att erbjuda företag flexibla, moderna och behovsanpassade energitjänster och -lösningar. Kommunen bör även underlätta ytterligare för de företag som önskar producera sin egen energi.

■ Vi vill erbjuda, i första hand, företag tomträtter med elanslutning för solesproduktion på i övrigt obbyggbar mark, till exempel den sluttäckta deponin på Lilla Nyby.

ÖVRIGT

- Blåljus på landsbygden måste kvalitetssäkras.
- Regelverk för elsparkcyklar bör tas fram.
- Skogs- och jordbruk på kommunal mark bör skötas på ett sätt som inte missgynnar angränsande mark/omgivning (ogräsbekämpning, övervakning av barkborrepopulationer etc).
- Samarbetet Fyra Mälarstäder bör intensifieras.
- Vid byggnation av nya förskolor, skolor och äldreboenden bör placeringen av köken samt storleken på grönytorna noga beaktas.

I övrigt ställer vi oss positiva till de förslag som presenteras i en mycket välskriven och genomarbetad Översiktsplan.

För frågor kontakta:

Arne Jonsson (C), kommunalråd Eskilstuna

E-post: arne.jonsson@eskilstuna.se

Tel: 070-841 12 33